

Warszawa, dnia 14 maja 2020

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy:KS.wk.058.4.2020
KS.wk.058.4.2020

**Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP**

W związku ze złożonym przez Pana posła Jarosława Rzepę zapytaniem nr 720 w sprawie zwiększenia retencji wodnej, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z ustawą z dnia 4 września 1997 r. o *działach administracji rządowej* sprawy kształtowania, ochrony i racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych należą do działu gospodarka wodna. W tej sytuacji działania dotyczące zwiększania retencji wodnej, w tym budowy nowych zbiorników retencyjnych również należą do działu administracji rządowej gospodarka wodna. Działem tym kieruje Minister Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, który w 2019 r. przygotował projekt „Założeń do Programu rozwoju retencji na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030”. W pracach nad tym projektem uczestniczył także Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Głównym celem Programu będzie określenie, a następnie wdrożenie działań służących zwiększaniu retencji wody i umożliwieniu jej zatrzymania przez długi czas w środowisku. Program uwzględniac będzie wszystkie rodzaje retencji wód powierzchniowych wyróżniane ze względu na skalę – dużą, małą i mikro retencję oraz rodzaj retencji – naturalną i sztuczną. Program obejmie także retencję krajobrazową oraz glebową.

W *Założeniach do Programu* przewidziano także działania na obszarach wiejskich, dotyczące m.in.:

- realizacji i odtwarzania obiektów małej retencji i mikroretencji na terenach rolniczych,
- realizacji nowych oraz przebudowy istniejących systemów melioracyjnych w celu zapewnienia funkcji nawadniająco-odwadniających,
- realizacji i odtwarzania stawów hodowlanych,
- promowania i wdrażania zabiegów agrotechnicznych zwiększających retencję glebową,
- tworzenia i odtwarzania zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i przywodnych.

We wrześniu 2019 r. opracowany przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej projekt „Założeń do Programu rozwoju retencji na lata 2021–2027 z perspektywą do roku 2030” został przyjęty przez Radę Ministrów. Obecnie w MGMiŻŚ trwają prace nad przygotowaniem

Programu.

W Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 nie są realizowane projekty z zakresu budowy zbiorników retencyjnych. Powodem braku wsparcia tych działań w PROW 2014-2020, było niespełnienie przez Polskę uwarunkowań ex-ante. Wynikało to z faktu, że polskie prawo było niedostosowane do prawa Unii Europejskiej.

W trakcie projektowania działań PROW 2014-2020, Polska nie spełniła warunków określonych m.in. w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005. Występował także brak pełnej zgodności przepisów prawa krajowego z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Ramowa Dyrektywa Wodna) oraz brak przyjętych aktualizacji planów gospodarowania wodami.

Dopiero poprzez uchwalenie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne*, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r., Polska wdrożyła Ramową Dyrektywę Wodną, dostosowując polskie prawo do prawa UE.

W ramach trwających prac nad nowym okresem programowania na lata 2021 – 2027 planowane jest uwzględnienie wsparcia ze środków Unii Europejskiej dla działań związanych z rozwojem retencji na obszarach wiejskich, w tym poprzez przebudowę urządzeń melioracyjnych oraz dla działań związanych z nawadnianiem gruntów rolnych.

Uwzględniając potrzebę zapobiegania suszy, w 2019 r. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wprowadziło zmiany w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – w poddziałaniu „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych”, w ramach operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych”.

Rolnicy, którzy chcą zabezpieczyć swoje uprawy przed skutkami suszy, mogą ubiegać się w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o pomoc na inwestycje w nawadnianie gospodarstwa, polegające na:

- modernizacji istniejących systemów nawadniających,
- wykonaniu nowego nawodnienia,
- wykonaniu ujęcia wodnego z wód podziemnych lub powierzchniowych.

Rolnicy mogą sfinansować z tego programu m.in.:

- wykonanie ujęć wody na potrzeby nawadniania,
- zakup maszyn i urządzeń do poboru, magazynowania, uzdatniania, odzyskiwania lub rozprowadzania wody,
- instalacje nawadniające i systemy do sterowania nawadnianiem.

Na ten obszar wsparcia przeznaczono 100 mln euro.

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi nie może przekroczyć 100 tys. zł, przy czym pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 15 tys. zł.

Pomoc polega na refundacji do 50%, poniesionych przez beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji (lub do 60% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika).

W ramach I naboru wniosków o przyznanie pomocy, który był przeprowadzony w terminie 25 września – 22 listopada 2019 r., złożono 622 wnioski o przyznanie pomocy na kwotę 49 993 815,84 zł. Według stanu na dzień 26 kwietnia br. odrzucono bądź wycofano 430 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 35 246 562,14 zł i nie zawarto ani jednej umowy o przyznaniu pomocy. Od 21 lutego trwa II nabór wniosków o przyznanie pomocy. Z uwagi na utrudnienia spowodowane rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 termin naboru wniosków, który miał się zakończyć w dniu 20 kwietnia 2020 r., został wydłużony o trzy miesiące tj. do 20 lipca 2020 r. Do 06 maja br. w ramach tego naboru wpłynęło 481 wniosków o przyznanie pomocy na kwotę 44 118 184,87 zł. W celu umożliwienia jak najszybszego zakontraktowania środków ARiMR z dniem 04 maja 2020 r. rozpoczęła weryfikację wniosków z wciąż trwającego naboru.

Kolejne nabory wniosków planowane są w październiku 2020 r. oraz w styczniu 2021 r.

W 2019 roku podjęto wyprzedzające działania mające na celu uproszczenie procedur związanych z wykonaniem najmniejszych zbiorników, których realizacja nie wpływa negatywnie na środowisko:

- w wyniku zmian ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - *Prawo wodne* (Dz. U. z 2020 r. poz. 310), w uproszczonej formule, tj. na podstawie zgłoszenia wodnoprawnego, można wykonywać stawy o powierzchni do 1000 m² i głębokości do 3 m (dotychczas było to do 500 m² i głębokości do 2 m),
- w wyniku zmian ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186 z późn. zm.), zniesiono wymóg uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia budowy stawów i zbiorników wodnych o powierzchni nieprzekraczającej 1000 m² i głębokości nieprzekraczającej 3 m.

Wymienione ułatwienia będą służyły rozwojowi małej retencji wodnej, co zmniejszy odpływ wód powierzchniowych i umożliwi wykorzystanie zgromadzonej wody do łagodzenia skutków suszy.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Jan Białkowski
Podsekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/